

Tielaitos

Turun tiepiiri

VUOSIKERTOMUS 1992

VUOSIKERTOMUS 1992

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminta-ajatus	1
Tiepiiri pähkinäkuoressa	
Merkittävät tapahtumat 1992	2
Tiejohtajan katsaus	4
Organisaatio	5
Toimintaympäristössä muutoksia	6
Toiminnan kuvaus	8
Yhteiskunnallisten tavoitteiden toteutuminen	10
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	11
Kehittämismuutos kova	12
Voimavarat	14
Kustannukset ja rahoitus	16
Tulostilinpäätös	17
Tunnuslukujen laskentaperusteet	18
Avaintietoja	19

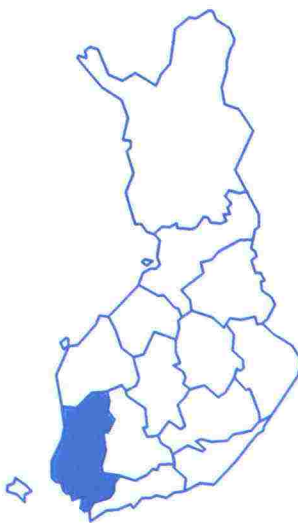

Tielaitos
Kirjasto

Doknro: 940176
Nidenro: 940250

TOIMINTA-AJATUS

Turun tiepiiri vastaa tielaitoksen tulosyksikkönä alueensa yleisistä teistä ja luo tienkäyttäjille turvallisen ja sujuvan liikenneympäristön tiestöllä. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteiskunnan ja tienkäyttäjien tarpeet, joita piiri tyydyttää markkinahinnoin keskushallinnon kanssa sovittavassa laajuudessa ja tasossa. Piirin toiminnalliset tulostavoitteet ja toimintalinjat sopeutetaan tielaitoskokonaisuuteen.

TIEPIIRI PÄHKINÄNKUORESSA

	1991	1992
Piirin alue	Turun ja Porin lääni	Turun ja Porin lääni
Maakunnat	Varsinais-Suomi ja Satakunta ja osa Pirkanmaasta	Varsinais-Suomi, Satakunta ja osa Pirkanmaasta
Kuntia	95, joista 17 kaupunkia	95, joista 17 kaupunkia
Alueen pinta-ala	23 600 m ²	23 600 m ²
Asukkaita	720 000	720 000
Yleinen tieverkko	9 620 km + rampeja 37	9 626 km + rampeja 41
Päällystysaste	67 % tiepituudesta, yli 96 % liikenteestä	68 % tiepituudesta, 96,5 % liikenteestä
Siltoja	1 725, joista painorajoitettuja 69	1 758, joista painorajoitettuja 63
Lautta- ja lossivälejä	22 = 32 km	22 = 32 km
Liikennesuorite	3 839 milj.autokm/vuosi	3 871 milj.autokm/vuosi
Vuorokausiliikenne	keskim. 1 090 autoa/vrk (vaihtelu 50-34 000)	keskim. 1 103 autoa/vrk (vaihtelu 50-34 000)
Pääkalusto	311, käyttöaste 54 %	313, käyttöaste 56 %
Vakinainen henkilöstö	1 063	1 010
Tuotot	636,5 Mmk	811,7 Mmk
Toimintakulut	562,7 Mmk	722,4 Mmk
Tilikauden tulos	58,9 Mmk	74,8 Mmk

MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT 1992

Mynämäen hoitoalue yhdistettiin Raision hoitoalueeseen 1.1.1992.

Liikenneturvallisuutta tuettiin osallistumalla turvallisuustee-malla toukokuussa Turussa järjestettyyn "Raskaiden ajoneuvojen ajotaitokisaan ja -näyttelyyn", kesäkuussa *Huittisten Messuille* ja syyskuussa koululaisille suunnattuun "Koulut alkavat" -kampanjaan.

Koulut alkavat -kampanja toteutettiin koko tiepiirin alueella ja siihen osallistui yli 2200 koululaista.

Parainen - Nauvo välille otettiin kesäkuussa liikenteeseen 200 tonnin alutta-alus "Sterna" (valokuva sivulla 9). Samalle välille tilattiin alkuvuodesta myös toinen, 150 tonnin lautta-alus.

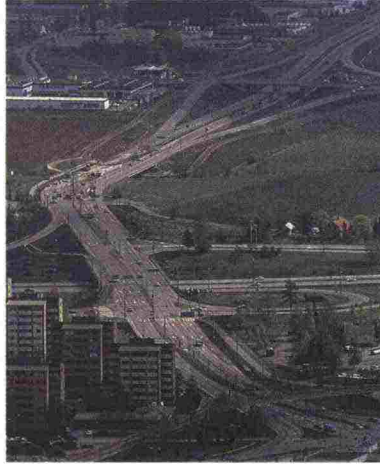
Toimintavuoden aikana valmistui useita tieympäristön nykytilaselvityksiä, joista merkittävimmät olivat "Suolauksesta pohjavesille aiheutuvat haitat", "Vaarallisten aineiden kuljetuksista pohjavesille aiheutuvat riskit" ja "Liikennemeluselvitys".

Uuden korjaamon harjannostajaisia vietettiin syyskuussa Kärsämäessä.

Piiri otti ensimmäisenä Suomessa käyttöön keskitetyn aluepäivystyskeskuksen kelin- ja säänsurannan tehostamiseksi talvikauden aikana.

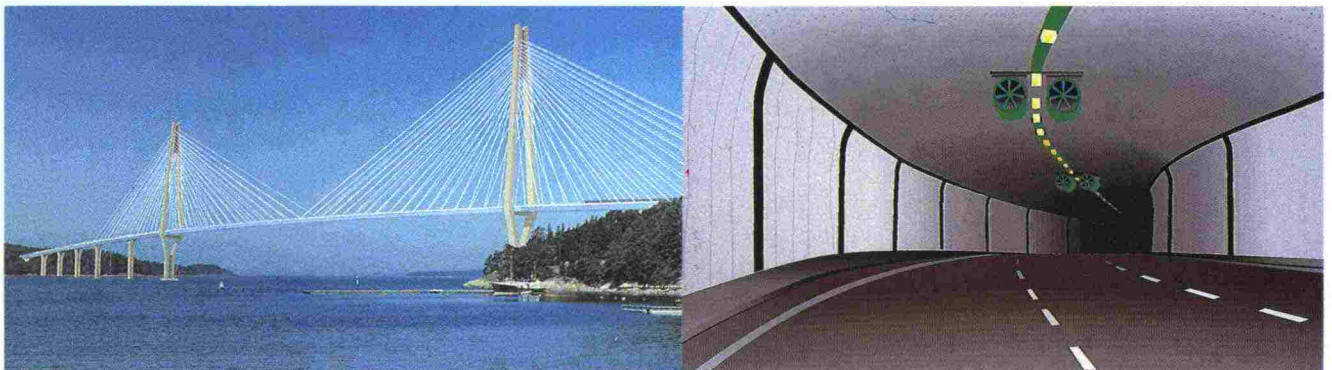
Eestin ja Suomen tielaitoksen yhteistyöohjelmaan liittyen Turun piiri aloitti yhteistyön Tarton tiepiirin kanssa.

Merkittävimpiä valmistuneita hankkeita olivat Nakkilan eritasoliittymä valtatie 2:lla (liikenteelle) elokuussa, Panelia-Eurakoski hankkeen viimeinen vaihe Eurakosken keskusta (marraskuussa) sekä Turun ohikulkutiellä tieosuudet *Raision keskusta-Raisionlahti* sekä *Kuninkoja-Kärsämäki* (marraskuussa).

Tienkäyttäjille suunnatuista palveluista merkittävimmät olivat ajorataan maalatut turvavälimerkinnot (3 kohteessa) ja huoltoasemille sijoitetut tie-info -laitteet (4 laitetta). Valmistelun alla olivat myös tienvarsille sijoitettavat nopeuden- ja tienpinnan lämpötilan näyttötaulut (5 taulua).

Loppuvuodesta valmistui "Tienvarsipalvelujen kehittämisohjelma", jonka tavoitteena on palveluja kehittämällä luoda valta- ja kantateille noin 30 minuutin ajomatkan välein vähintään peruslevähdysalueen tasoa vastaava palveluverkosto.

Parainen - Nauvo kiinteän yhteyden yleissuunnitelma valmistui joulukuussa. Yleissuunnitelmassa tarkastellaan sekä silta- että tunnelivaihtoehtoa.

Selvitys Parainen - Nauvo kiinteästä yhteydestä tullitienä valmistui myös vuoden lopulla.

TIEJOHTAJAN KATSAUS

Poikkeuksellisen syvästä lamas-
ta huolimatta liikenne tiepiirim-
me alueella kasvoi viime vuon-
na prosentin verran. Lama ei
muutenkaan vielä vaikeuttanut
toimintaamme. Oikeastaan sen
vaikutus kiristyneen kilpailun
aiheuttaman hintojen alenemi-
sen muodossa oli myönteinen.
Valtionhallinnon säästötoimet-
kaan eivät tuntuneet edes siinä
mitassa, mihin olimme omaeh-
toisesti varautuneet.

Tuloksemme muodostui erittäin
hyväksi niin tienpidollisesti
kuin taloudellisestikin.
Liikenneturvallisuus parani ja
ajo-olosuhteet tiestöllä kohen-
tuivat tavoitetta paremmin.
Suuret investointihankkeet ete-
nivät hyvin joskin takaiskuna
koimme Helsingintien suunni-
telman käsittelyssä Turun kau-

pungin osuudella esiintulleet
ongelmat.

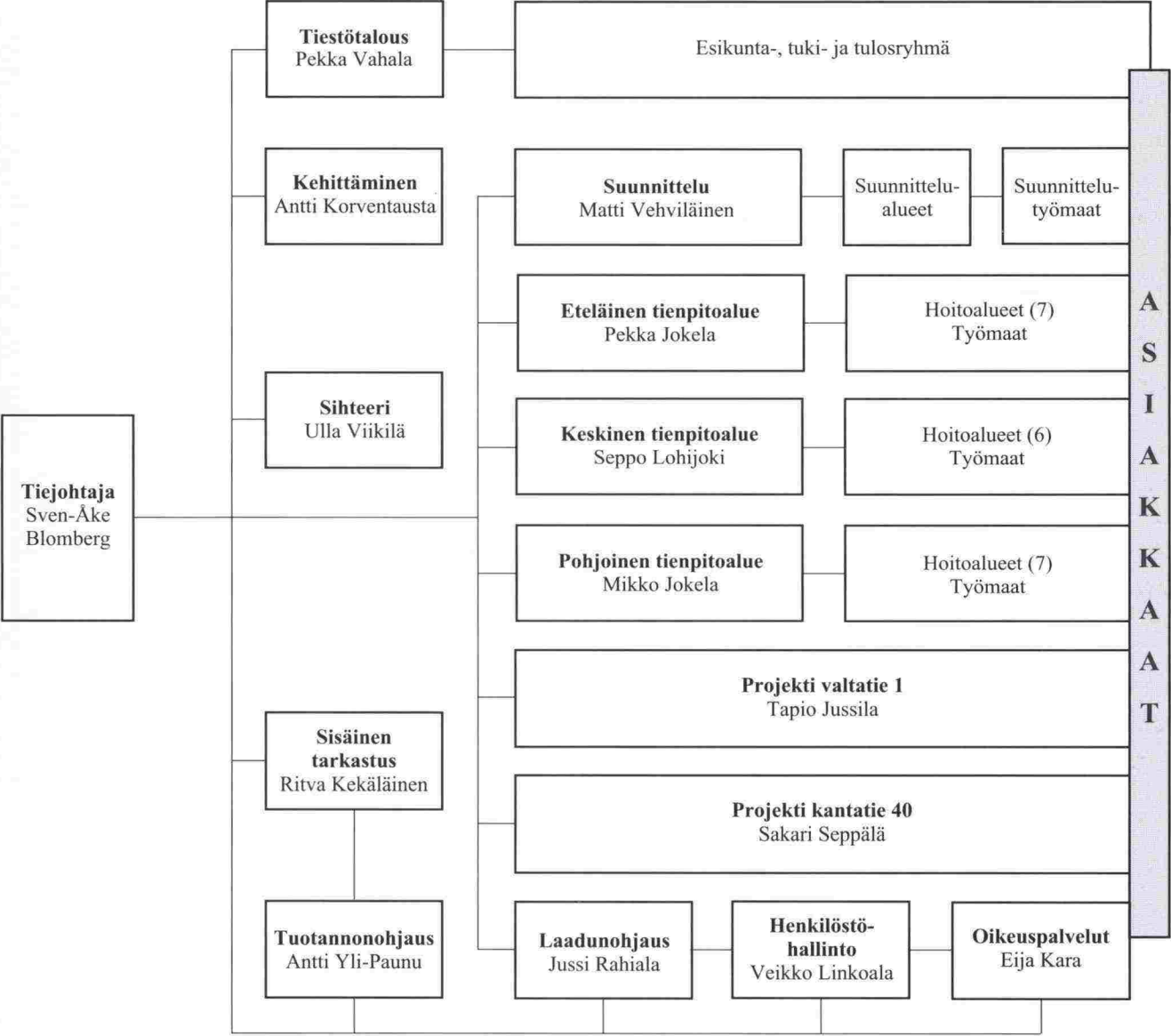
Liikenneympäristökysymyksissä
etenimme selvittelyvaiheen lop-
pusuoralle ja kiinni haittojen
torjuntaan. Taloudelliset tun-
nuslukumme muodostuivat
kautta linjan tuntuvasti tavoitet-
ta paremmiksi. Lähes joka kym-
menes markka oli säästetty
markka. Säästöillä olemme voi-
neet laajentaa ohjelmiamme ja
nopeuttaa investointeja.

Vieraiden palvelujen alhaisen
hintatason ohella on hyvän tu-
loksen takana oman väkemme
aktiivinen panos. Tunnustuk-
seksi siitä piirille muodostui
oikeus jakaa henkilöstölle tulos-
palkkioina 2,8 % bruttopalkka-
summasta. Olemme pyrkineet
pysymään tielaitoksessa tapah-
tuvan kehityksen kärjessä, kehi-

tyksen, joka kulkee kohti liike-
laitostumista ja joka kaikin ta-
voin tähtää niin tuotteiden ja
palvelujen kuin toiminnan tu-
loksenkin parantumiseen.
Päämääränämme on ylläpitää
ja kehittää kilpailukykyämme
siten, että piirimme tulevaisuu-
dessakin myös itse tuottaa tie-
ja liikennepalveluja ja että sitä
voidaan edelleen pitää turvalli-
sena työpaikkana. Uskon, että
meillä jatkossakin riittää val-
miutta muuttaa ja muuttua.
Sitä päämäärämme toteutumi-
nen vaatii.

Sven-Åke Blomberg

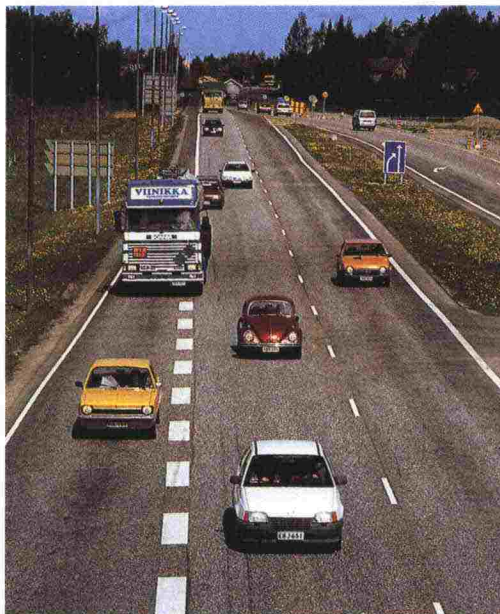
ORGANISAATIO

TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ MUUTOKSIA

LIIKENTEEEN KEHITYS

Liikenteen automaattisista mitauspisteistä saadun tiedon mukaan liikenne pääteillä kasvoi vuoden 1991 liikenteeseen verrattuna 1,4 %. Tierekisteristä laskettu koko tieverkon liikennesuorite vuonna 1992 oli 0,8 % suurempi kuin vuonna 1991. Suurinta liikenteen kasvu oli Varsinais-Suomen teillä, Raision pohjoispuolella jopa 5 %. Tiepiirin pohjois- ja itäosissa liikenne pysyi likimain ennallaan.

KUSTANNUSTASON KEHITYS

Suunnitelmat kertomusvuodelle laadittiin tienrakennuskustannusindeksin tasoon 138. Vuoden 1992 toteutunut indeksi oli 130

eli 6 % suunniteltua alhaisempi, mikä johtui mm. kireästä kilpailutilanteesta. Kustannustason ale-

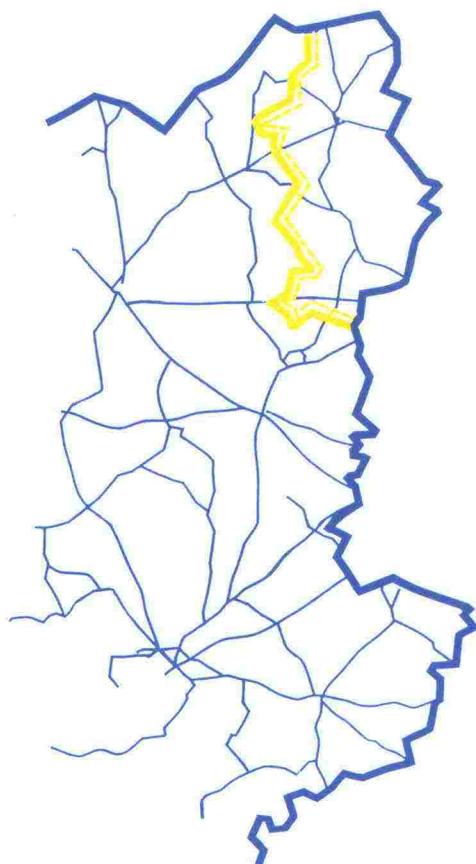
neminen mahdollisti ohjelmien, mm. päällystysohjelman, laajentamisen.

JULKISEN HALLINNON SANEERAUS

Monista julkisen hallinnon saneeraustoimenpiteistä tiepiiriin kohdistui määräys henkilöstön supistamisesta 1,7 %:lla. Vireillä olleista muutosprojekteista valtion konekorjaamoprojekti tullee lähiaikoina varmimmin vaikuttamaan piirin toimintaan.

Tielaitoksen omasta aloitteesta päätettiin tiepiirien määrää supistaa vuosina 1993-94 kolmesta toista yhdeksään ja uudistaa tiehallituksen organisaatio 1.1.1993. Laitoksen pyrkimys siirtyä soveltamaan liiketalousperiaatetta toiminnassaan eteni suotuisasti. Esi-

merkiksi valtion vuoden 1993 talousarviossa tielaitos siirtyi nettobudjetoinnin piiriin, mikä merkitsee sitä, että laitos myydessään palveluja ulkopuolisille voi käyttää saamansa tulot omiin tarkoituksiinsa.

PIIRIN SUPISTAMINEN

Sisäministeriö päätti siirtää kuusi Pirkanmaan kuntaa: Kihniö, Parkano, Ikaalinen, Hämeenkyrö, Viljakkala ja Mouhijärvi Hämeen lääniin 1.1.1993 lukien. Tiepiirin alueella se merkitsee Parkanon ja Hämeenkyrön hoitoalueiden sekä osan Vammalan hoitoalueesta siirtymistä Hämeen tiepiiriin. Muutos supistaa Turun tiepiirin tiestöä ja liikennettä noin 10 prosentilla.

LIIKENNEYMPÄRISTÖÄ KOSKEVAT MUUTOSPAINTEET

Rakennuslain muutos syksyllä 1990 vahvisti yleiskaavojen asemaa kaavoitusjärjestelmässä. Muutoksen vaikutus näkyi piirin toiminnassa vasta kertomusvuonna.

Yleiskaavalausuntojen määrä lisääntyi, ja vahvistamiseen liittyvä viranomaisneuvottelumenetely otettiin käyttöön.

Lakiluonnos ympäristövaikutusten arviointiprosessista (YVA) valmistui 1992. Luonnoksen mukaan laki koskee moottori- ja moottoriliikenneteitä sekä hankkeita, joilla oletetaan olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia, kuten esim. suuret siltahankkeet.

TOIMINNAN KUVAUS

TIENPIDON SUUNNITTELU

Tienpitoon kuuluvat toiminnot eriasteisesta suunnittelusta rakentamisen kautta teiden kunnossapitoon. Tiepiiri on saanut lisää vastuuta ja vapautta toimintansa suunnitteluun, kun lukuisia toimintokohtaisia momentteja valtion talousarviossa on yhdistetty. Vain talonrakennustyöt ja isot tietyöt suunnitellaan valmiiksi valtakunnan tasolla, joskin niihinkin tiepiiri voi tehdä esityksensä. Perustienpidoksi nimitetty toiminta on tiepiirin suunniteltavissa.

Ohjauskeinoina keskushallinto käyttää tulostavoitteita ja kokonaiskustannuskehystä. Tavoitteet ovat sekä tiepiirin toimintaa että toiminnan vaikutuksia kuvaavia. Kertomusvuonna tienpidon suunnitteluun vaikuttivat toimintaan si-
dotun pääoman tuottovaatimuksen kasvaminen sekä ympäristö- ja liikenneturvallisuustavoitteiden korostuminen. Tienpidon pitkäjänteisyyden vuoksi muutokset eivät kuitenkaan näkyneet heti täysimääräisesti sen paremmin toiminnassa

kuin tuloksissakaan. Vireille pantiin käyttöomaisuuden supistaminen ja suunnitelmavaraston rajoittaminen. Investointien suuntaamista ympäristöä ja liikenneturvallisuutta parantaviin kohteisiin lisättiin. Teiden pintakuntoa ja rakennetta koskevat tavoitteet taas ohjasivat kunnossapitoa.

TIETUOTANTO

Suunnitteluohjelma oli laaja, ja se toteutui verrattain hyvin. Hankepäätöksiä käsiteltiin 5 (noin 1500 Mmk) ja toimenpidepäätöksiä 35. Yleissuunnitelmia valmistui 3 ja tiesuunnitelmia 30 sekä erillisiä rakennussuunnitelmia 3. Merkittävimmät ohjelmassa olleet suunnittelukohteet olivat:

Rakennustuotanto painottui voimakkaasti suurille tieverkon kehittämishankkeille. Perustienpitoinvestointien (ylläpitoinvestoinnit, pienet liikenneympäristön parantamiset) osuus koko rakentamisesta oli vain 22 %. Suurimmat työn alla olleet hankkeet ja niiden kustannukset v.1992:

Vt 8 Turku - Pori, kehittämissuunnitelma
Vt 1 Lahnajärvi - Muurla, yleissuunnitelma
Mt 180 Parainen - Nauvo, yleissuunnitelma
Vt 8 Raisio - Marjamäki, tiesuunnitelma
Vt 8 Hyvelä - Söörmarkku, tiesuunnitelma
Rantaradan tiejärjestelyt, tiesuunnitelmat

Vt 1 Paimio - Turku	160 Mmk
Kt 40 Raisionlahti - Kausela	98 “
Vt 8 Rauman et. liittymän järjestelyt	25 “
Pt 13004 Lampaluoto - Ahlainen	24 “
Mt 2133 Loimaa - Alastaro - Virttaa	10 “

Kunnossapidon noin 320 Mmk:n kustannuksista käytettiin päällysteiden kunnostukseen noin 110 Mmk (34 %), mikä merkitsee 17 000 mk päällystettyä tiekilometriä kohti. Päällysteitä kunnostettiin noin 1000 km. Talvihoidon osuus kunnossapidon kustannuksista oli noin 51 Mmk (16 %). Suolaa käytettiin liukkauden torjuntaan kertomusvuonna 19 300 tonnia. Sorateiden kunnossapito maksoi noin 26 Mmk (8 %), eli 8200 mk soratie-

kilometriä kohti.

Lauttaliikenteen hoidon kustannukset, pääomakustannukset mukaan lukien, olivat 56 Mmk, josta käyttökustannukset 47 Mmk. Ylikuljetuksia oli 2 225 000 henkilöautoyksikköä. Yhden ylikuljetuksen hinta oli noin 21 mk. Paraisten - Nauvon lauttapaikan välityskyky parani kesäkuun alussa 40 %:lla, kun uusi *lautta-alus Sterna* aloitti liikennöinnin.

VIRANOMAISPALVELUT

Viranomaispalveluista pystytettiin käsittelemään 95 % tavoiteajassa. Keskimääräinen käsittelyaika alitti huomattavasti asetetun tavoitteen. Lupa-asioiden määrä väheni runsaat 10 % vuodesta 1991. Yksityistieasetuksen muutoksella, joka tuli voimaan vuoden 1992 alusta, siirrettiin lääninhallituksille ja liikenneministeriölle kuulunut yksityisteiden valtionavustuksia koskeva päätösvalta tiepiireille.

Turun tiepiirissä oli vuoden 1992 lopussa yksityisen tien kunnossapitoon valtionavustusta saavia teitä 2845, yhteensä 8463 km, ja losseja 7. Valtionavustuksia maksettiin yhteensä 19,13 Mmk. Avustushakemuksia käsiteltiin ja avustuspäätöksiä tehtiin 76. Yksityisten teiden tekemiseen piiri myönsi vuonna 1992 valtionavustusta 20 hankkeelle yhteensä 2,41 Mmk.

TIEMUSEO

Piirin tiemuseotoiminta jatkuu. Museoesinekokoelmien välivarastointi säilyy Turussa, jonne keskiteään lähinnä konekannan keruu ja konservointi. Tutkimuksista on käynnissä merkittävä Saaristoprojekti, jonka tavoitteena on selvittää saariston liikenteen muuttuminen vene- ja jäätieliikenteestä ympäri- vuotiseksi autoliikenteeksi.

TELAITOKSEN KANSAINVÄLINEN KOULUTUSKESKUS (IHME)

Piiri rahoitti IHME:n toimintaa kuluneena vuonna noin 150 000 markalla. Valtaosa toimintavuoden koulutustapahtumista suuntautui Baltian maihin.

YHTEISKUNNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

LIIKENTEEN SUJUVUUSTASO HEIKKENI

Ruuhkautuviksi luokiteltujen pääteiden määrä nousi edellisen vuoden 208 km:stä 234 km:iin. Vuoden 1992 aikana luovutettiin liikenteelle osia Kt 40 Raisionlahti-Kärsämäki 4-kaistaistuksesta, joka pienensi ruuhkautuvien teiden määrää 6 km:llä. Ohjelmassa olevat, Vt 1 Paimio-Turku rakentaminen moottoritieksi ja Kt 40 4-kaistaistus vielä Kärsämäki-Kausela välillä, turvaavat vuodelle 1995 asetetussa päämäärässä pysymisen.

LIIKENNE- TURVALLISUUS KOHENTUI

Yleisten teiden henkilövahinkoon johtavien onnettomuuksien määrän osalta tulostavoitteena oli enintään 715 onnettomuutta. Onnettomuuksia tapahtui yhteensä noin 640. Tulos on yli 13 % vuoden 1991 tulosta parempi. Liikenneonnettomuuksissa vuonna 1992 kuoli 54 henkilöä. Määrä oli 29 % pienempi kuin vuonna 1991. Onnettomuutiedot perustuvat poliisilta saatuun ennakoilmoitukseen.

Perustienpidon toimenpiteillä piti vähentää vähintään 6 henkilövahinko-onnettomuutta. Toteutetuilla toimenpiteillä saavutettiin 8,1 onnettomuuden vähenemä.

Yhteistyö Liikkuvan poliisin kanssa oli merkittävää.

TIESTÖN PINTAKUNTO PARANI

Tiestön kunnan tavoitteena oli, että pääteillä ei ole yli 20 mm:n uria päällystyskauden päättyessä, ja että pinnaltaan tasaisuus- ja vauriokriteerit alittavia päällystettyjä teitä on enintään 1360 km.

Kuntomittauksien mukaan vaarallisia uria ei päällystyskauden jälkeen ollut. Pintakunnoltaan puutteellisten päällystettyjen teiden määrä saatiin alenemaan 1250 km:iin.

YMPÄRISTÖSELVITYKSISTÄ HAITTOJEN TORJUNTAAN

Tavoitteena oli jatkaa piirin tieympäristön nykytilaselvityksiä, soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenetelyä, jatkaa ja kehittää ympäristöyhteistyötä lääninhallituksen, vesi- ja ympäristöpiirien, seutukaavoittajien sekä maakuntamuseoiden kanssa, toteuttaa teiden rakentamisessa ja kunnossapidossa tieympäristölle asetetut vaatimukset sekä tarkistaa piirin vuodelta 1989 peräisin olevat ympäristöhoidon periaatteet.

Vuonna 1991 aloitetut tieympäristön nykytilaselvitykset valmistuivat kaikki.

"Tienpidosta pohjavedelle aiheutuvien haittojen hallinta ja ehkäisy" -selvityksen tuloksena saatiin selville rakenteellisesti suojattavat ja seurattavat tieosuudet. Pohjavesiselvitys laajen-

nettiin käsittämään myös vaarallisten aineiden kuljetuksista aiheutuvia riskejä. Liikennemelun selvityksessä kartoitettiin ongelmalliset kohteet yleisten teiden varsilla. Ensisijaisesti suojaustoimenpiteitä edellyttävät kohteet asetettiin kiireellisyysjärjestykseen. Liikenteen pakokaasupäästöjä yleisillä teillä kartoitettiin laskennallisesti. Päästöt eivät ylittäneet ilman laadulle asetettuja raja-arvoja. Selvitystä vesistöpenkereiden ympäristövaikutuksista jatkettiin ja tarkistettiin toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys. Ympäristövaikutusten arviointimenetelyä sovellettiin piirin merkittävimmissä kohteissa. Tällainen kohde vuonna 1992 oli ensisijaisesti Parainen-Nauvo kiinteä yhteys.

Lakiluonnoksen mukaista ympäristövaikutusten arviointia sovelletaan Helsinki-Turku moottoritien yleisuunnitelmaan välillä Lahnaajärvi-Muurla.

Piirin ympäristöhoidon periaatteet vuosiksi 1993-95 tarkistettiin.

Läänikohtainen ympäristöyhteistyöryhmä toimi säännöllisesti. Rakentamisessa ja kunnossapidossa on tieympäristötavoitteiden toteutumisessa kirjavuutta, mutta tulos kokonaisuudessaan oli tyydyttävä.

Liikenteen haittojen torjunnassa rajoitettiin suolan käyttöä muutamilla pohjavesialueilla. Vuosien 1993-96 toimenpideohjelmaan varattiin noin 10 Mmk:n rahoitus ympäristöhaittojen torjuntainvestointeja varten.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO - PIIRILLE UUSI TUOTTAVUUDEN JA TALOUDELLISUUDEN MITTARI

Tavoitteena oli sidotun pääoman 5 %:n tuoton lisäksi saavuttaa valmius liiketaloudellisten tunnuslukujen käyttämiseen toiminnan ohjausvälineinä ja analysoida vuosien 1990-1992 tuloslaskelmia. Sidotun pääoman tuotto oli 6,8 %. Sovitut kolmen vuoden tuloslaskelmat ja taseet analysoitiin ja niistä tehtiin tarvittavat johtopäätökset sekä piiri-, yksikkö- että hanke-tasolla. Tunnuslukujen käyttöön-ottovalmius on kohtalaisen hyvä.

YLEISKUSTANNUKSET KURISSA

Yleiskustannusten tavoitteeksi oli asetettu 45,2 Mmk. Yleiskustannuksia toteutui 44,6 Mmk. Kustannusten alentamisen mahdollisti noudatettu henkilöstö-politiikka, harkinta hankinnoissa ja osaltaan kustannusten tarkempi kohdentaminen yleis- ja hankekustannuksiin.

ORGANISAATION KEHITTÄMISESSÄ PIIRIEN VÄLISTÄ YHTEISTYÖTÄ

Tulostavoitteena organisaation kehittämiseksi oli laitoksen tavoitteistoon liittyen tiepiirien välisen yhteistyön kehittäminen. Eteläisten tiepiirien kesken sovittiin yhteistyöohjelmasta, joka on jo osittain käynnistynyt.

TUOTANTO LAADUKASTA

Tavoitteena oli pitää tuotanto laatukriteerien mukaisena ja saada rakentamisen ja kunnossapidon laatu-järjestelmäpilotit valmiiksi. Suunnittelun laatu oli kokonaisuudessaan hyvää. Hankkeiden laajuus ja laatu pysyivät tiesuunnitelma-vaiheessa hyvin esisuunnitelmien mukaisina. Suunnitelmien tuotantotekninen ja yhteiskunnallinen hyväksyttävyys olivat hyvät. Ympäristönäkökohdat olivat korostetusti esillä. Rakentamisen laatu parani ja tasapainottui edellisiin vuosiin ver-

rattuna. Kantavuus- ja tiiviysvaatimukset saavutettiin. Käytetyt kerrosmateriaalit olivat enintään tyydyttäviä. Viimeistelyn taso arvioitiin erittäin hyväksi. Tosin aikainen pakkaskausi haittasi viimeistelyä. Kunnossapidossa saavutettiin talvihoidon ja sorateiden hoidon tasotavoitteet. Liikenteenohjauksessa ja tieympäristön tilassa oli edelleen kirjavuutta.

TUOTANNON TALOUDELLISUUS JÄTTIASKELIN ETEENPÄIN

Tuotannon taloudellisuuden tavoitteeksi oli asetettu 1 %:n parantumisen tielaitoksen taloudellisuus-

mittarilla mitattuna. Taloudellisuus parani 7 %:lla. Osatekijänä hyvään tulokseen oli kireä kilpailutilanne.

Tuotanto-ohjelmaa pystyttiin laajentamaan ja nopeuttamaan.

KEHITTÄMISVAUHTI KOVA

PIIRIN ORGANISAATIO MUUTTUMASSA

Piiri laati vision vuoden 2005 organisaatiostaan. Visio tähtää siihen, että organisaatiossa on yhtäältä ns. tilaajaorganisaatio, joka huolehtii tienpidon suunnittelusta ja toimii tieviranomaisena, ja toisaalta tuotanto-organisaatio, joka vastaa tuotannosta ja kykenee toimimaan liiketoimintaperiaatteella.

Tukipalvelut järjestetään siten, että ne vastaavat nykyistä paremmin kysyntää. Vision perusteella piiri teki periaatepäätöksen ensimmäisestä askelista vision suuntaan. Piiriin perustetaan tilaajaorganisaatio 1.1.1994. Samana ajankohtana

pääosa piirin tukitoiminnoista organisoidaan viideksi palveluyksiköksi, joiden palvelutuotanto tulee olemaan maksullista. Henkilöstöä, taloutta ja yleishallintoa koskevat, pääosin piirin johtoa palvelevat tukitoiminnot jäävät maksuttomiksi esikuntapalveluiksi. Tuotanto-organisaatiossa yhdistetään hoitoalueita siten, että niiden määrä 1.1.1996 on yhdeksän. Muutoksien yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyi. Reunaehtona on, että henkilöstömuutokset sopeutetaan luonnolliseen poistumaan.

LIIKETALOUS-AJATTELUSSA EDISTYTTIIN

Piirissä tehtiin liiketalousperiaatteilla tulostilinpäätös vuodeksi 1991 ja tulossuunnitelmat vuosiksi 1992 sekä 1993.

Liiketalouskoulutusta annettiin piirin avainhenkilöille ja työnopastuksella varmistettiin tienpitoalueiden ja niiden hankkeiden tulostilinpäätöksen tekeminen vuodelle 1991 ja tulossuunnitelman tekeminen vuodeksi 1992. Kehitystyö jatkuu.

LAATUJÄRJESTELMÄPILOTIT VALMISTUIVAT - PROJEKTI JATKUU

Piirissä oli käynnissä projekti ISO 9000 standardiin perustuvan laatujärjestelmän kehittämiseksi. Pilottitöinä tehtiin järjestelmäsovelluksia rakennustuotantoon, kun-

nossapitoon ja tukitoimintoon. Pilotit valmistuivat, ja piiri teki päätöksen laatujärjestelmän kehittämisestä koko toimintaan.

UUDET RAHOITUSMUODOT - TULEVAISUUTTA

Yhtenä edellytyksenä tielaitoksen muuttumiselle liikelaitokseksi on vaihtoehtoisten rahoitustapojen löytäminen. Piiri on mukana kehitystyössä. Erityisesti on selvitelty Paraisten-Nauvon kiinteän yhteyden

toteuttamista pääosin tienkäyttäjiltä perittävään tiemaksuun perustuvalla rahoituksella. Myös Helsingin-Turun moottoritien käyttömaksumahdollisuutta on tutkittu.

KILPAILLAAN JA KILPAILUTETAAN

Piirin rakennustoiminta kilpailutetaan lähes kokonaan, mutta kunnossapitotöistä ei puoltakaan. Piiri selvitti mahdollisuutta kilpailuttaa kunnossapitotöitä nykyistä enemmän oman kilpailukyvyn testaamiseksi ja edullisimman tuotantomennettelyn löytämiseksi. Selvitykseen liittyy myös kokeiluja, jotka ovat käynnissä. Saman selvitystyön yhteydessä tutkittiin oman vapaan kapasiteetin myymistä ulkopuolisille, mihin vuoden 1993 alusta voimaan tullut nettobudjetointimenettely antaa mahdollisuuksia.

KELIN SEURANTA KESKITTYI JA KEHITTYI

Kelinseurannassa siirryttiin syksyllä täysin keskitettyyn järjestelmään. Päivystys ja kelitiedotteiden laatiminen tapahtuu Turussa, tiepiirin piirikonttorissa. Tienkäyttäjille suunnattua kelitiedotusta laajennettiin edelleen perustamalla kelipalvelupuhelin 9700 - 8088, josta saa tuoreinta mahdollista kelitietoa. Keskitetty järjestelmä säästää merkittävästi kustannuksia. Kelin seurannan tehostamiseksi tiesääsემaverkkoa laajennettiin viidellä uudella asemalla tiepiirin alueella. Lisäksi Ahvenanmaan maakuntahallituksen ja piirin yhteistyönä sovittiin rakennettavaksi neljä tiesääasemaa Ahvenanmaalle. Ne tullaan liittämään Turun tiepiirin tiesääjärjestelmään.

LIIKENTEENOHJAUSTA TEHOSTETAAN

Ajoratamerkintöjen näkyvyyttä ja kulutuskestävyyttä parannettiin kestoperäkirjoilla. Piirissä on myös meneillään kokeilu liuotteellisten maalien korvaamiseksi 2-komponenttimaalilla. Turvallisia ajoneuvoetäisyyksiä havainnollistamaan tehtiin muutamille teille turvaväli-merkkintöjä ajoradalle. Tieliikennettä palvelemaan päätettiin asentaa viisi näyttötaulua, joista tienkäyttäjät voivat tarkistaa auton nopeusmittarin näytön oikeellisuuden ja todeta tienpinnan lämpötilan. Uuden viitoitus suunnitelman toteutus käynnistyi.

LAATUVASTUURAKENTAMINEN - UUTTA URAKOINNISSA

Piirissä on käynnistynyt laatuvas-
tuurakentaminen (LVR).
Laatuvastuurakentaminen edellyt-
tää urakoitsijalta toimivaa laatu-
järjestelmää. Sillanrakennuksessa
lähtökohdat ovat hyvät, koska
LVR-urakointia varten on kehitetty
omat asiakirjat.
Arvonmuutosperusteiden mukaan
urakoitsijoille voidaan maksaa hy-
västä ja tasaisesta laadusta bonus-
ta. Tienrakennus- ja maanraken-
nusurakoidenkin osalta on kokeiltu
LVR-menetelmää.

LÄHIALUEYHTEISTYÖ LAAJENI

Eestin ja Suomen tielaitoksen yh-
teistyöohjelmaan liittyen on Turun
tiepiiri aloittanut yhteistyön Tarton
tiepiirin kanssa. Yhteistyö tähtää
tässä vaiheessa Tarton tiepiirin
tienpitovalmiuden parantamiseen.
Piiri on toimittanut Eestin tielaitok-
sen käyttöön piirin käytöstä pois-
tettua kalustoa ja avustanut Tarton
tiepiiriä tienpidon osaamisen kehit-
tämisessä. Latvian ja Suomen tie-
laitoksen välisen sopimuksen mu-
kaan on Turun tiepiirin kummipiiri-
riksi valittu Liepajan tiepiiri.

HENKILÖSTÖ VÄHENI EDELLEEN

Valtiovallan tavoitteeksi asettama julkisten menojen vähentämiseen tähtäävä pidättyvä rekrytointipolitiikka ja tavoitetta palvelevat organisaatiouudistukset näkyvät henkilöstömäärän

kehityksessä. Pysyvässä palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä oli vuoden päättyessä 1010. Vähennemä edelliseen vuoteen verrattuna oli 53 henkilöä. Määräaikaisen henkilöstön mää-

rä väheni samassa suhteessa. Tulostulon ylläpito nousi keskeiseksi tavoitteeksi. Koulutukseen käytettiin keskimäärin 3,7 päivää henkilöä kohden.

Vakinainen henkilöstö jakautui tehtäväryhmittäin seuraavasti:

	1991 hlö	1992 hlö
<i>Yleis- ja keskijohto</i>	6	6
<i>Tuotantojohto</i>	233	221
<i>Tekninen esikuntahenkilöstö</i>	32	30
<i>Hallinnollinen esikuntahenkilöstö</i>	15	15
<i>Hallinnollinen suoritushenkilöstö</i>	193	189
<i>Tuotannon suoritushenkilöstö</i>	584	549
<i>Yhteensä</i>	1063	1010

KIINTEISTÖT UUTEEN VALOON

Piirin hallinnassa oli toimintavuoden lopussa 263 rakennusta, joiden arvo maapohjineen oli 89,1 Mmk.

Kiinteistöjen merkitys sidottuna pääomana samoin kuin kiinteistöjen rakentaminen käyttöomaisuusinvestointeina alkoivat lii-

ketaloudellisten laskelmien myötä nousta uuteen valoon.

Uudisrakennustöistä merkittävin oli piirin Kärämäkeen valmistuvan konekorjaamon rakennustyö, joka oli käynnissä koko vuoden ja saatiin lähes valmiiksi.

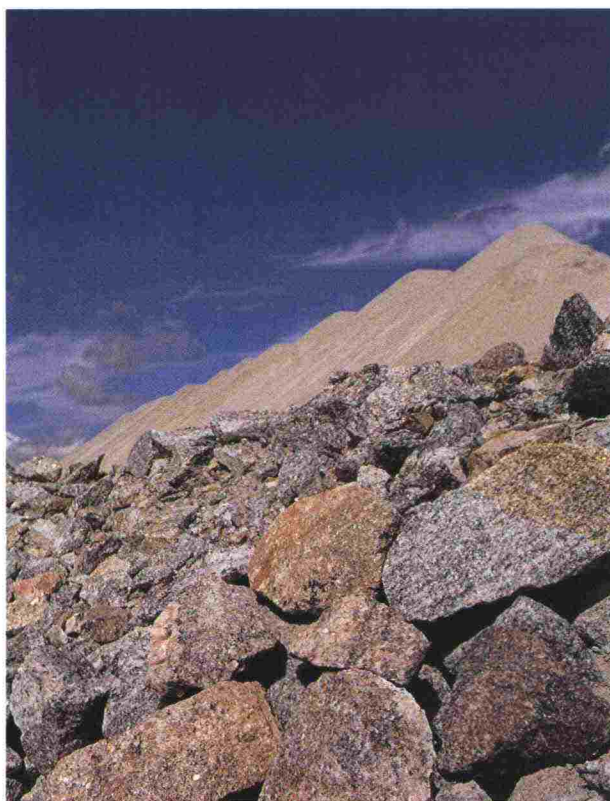
KALUSTON KÄYTTÖASTE NOUSI

Piirin konekalustomäärä oli yhteensä 515, josta pääkalustoa 313 ja vesistökalustoa 31. Pääkaluston käyttöaste nousi noin 3 %-yksiköllä ja oli 56 %.

Koko kaluston uushankinta-arvo oli 492,3 Mmk ja jäännösarvo 150,2 Mmk.

Losseja ja lautta-aluksia oli yhteensä 30. Niiden uushankinta-arvo oli 278,5 Mmk ja jäännösarvo 60,7 Mmk.

<i>Pääkalusto</i>	<i>1980</i>	<i>1990</i>		<i>1992</i>	
	<i>määrä kpl</i>	<i>määrä kpl</i>	<i>käyttö- aste %</i>	<i>määrä kpl</i>	<i>käyttö- aste %</i>
<i>Tiehöylät</i>	89	73	38	70	47
<i>Kuorma-autot</i>	121	110	79	106	80
<i>Kevytkuorma-autot</i>	25	30	55	30	61
<i>Pakettiautot</i>	27	38	57	38	54
<i>Kuormaajat</i>	25	24	41	26	35
<i>Traktorit</i>	76	44	21	43	25

MATERIAALIT

Piiri käytti kiviaineksia noin 3,8 milj. tonnia, josta murskaustuotteita oli noin 3,4 milj. tonnia.

Kiviainesvaranto vuoden lopussa oli 45 Mmk. Pääosa kiviaineksista (noin 70 %) hankittiin toimittajilta.

Tarvikkeita käytettiin 71,4 Mmk:n arvosta.

Tarvikevaraston arvo oli vuoden lopussa 12,5 Mmk ja varaston kiertonopeus 6,0.

VIERAAT PALVELUT

Vieraiden palvelujen osuus tuotantokustannuksista oli noin 50 % (rakentaminen 77 %, kunnossapito 28 %). Kova kilpailu piti vieraiden palvelujen hinnat edullisina.

KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

KUSTANNUKSET (Mmk/tr-ind. 130)

	87	88	89	90	91	92
Piirin toimintakustannusten kehitys:						
Kunnossapito	332	338	241	331	299	321
Rakentaminen	235	216	224	265	333	457
Suunnittelu	35	46	63	69	59	63
Eril.tukitoiminnot	25	28	28	17 *	44 **	45
Yhteensä	627	628	556	682	735	886

Käyttöomaisuusinvestoinnit:

Talonrakennus				7	8	20
Kalusto				20	16	30
Yhteensä				27	24	50

Maa-alueet ja korvaukset:				22	31	32
----------------------------------	--	--	--	----	----	----

Avustukset:

Yksityistiet				20	20	22
Rakennuslain 136a §				7	1	6
Yhteensä				27	21	28

* organisaatiomuutos

** laskentaperusta muuttunut

RAHOITUS (Mmk/tr-ind. 130)

	91	92
Perustienpidon rahoitus	486	504
Kehittämisen rahoitus	257	360
Ulkopuolisille tehtävien töiden rahoitus	17	14
Talonrakennukset	8	20
Alueiden hankinta ja korvaukset	31	32
Laskennalliset erät	36	36
Yhteensä	835	966

TULOSTILINPÄÄTÖS

TULOSLASKELMA

(pääotsikoin)

1991

Mmk

1992

Mmk

Tuotot	636,5	811,7
Varsinaiset toimintakulut	- 562,7	- 722,4
Käyttökate	73,8	89,3
Poistot	- 18,5	- 17,5
Toiminnan tulos	55,3	71,8
Muut tuotot ja kulut	3,6	3,0
Tilikauden tulos	58,9	74,8
Henkilöstö keskimäärin	1304	1248

TASE

(pääotsikoin)

1991

Mmk

1992

Mmk

VASTAAVAA

Rahoitusomaisuus	47,2	60,6
Vaihto-omaisuus	698,3	862,8
Käyttöomaisuus	174,6	197,1

Vastaavaa yhteensä	920,1	1120,5
---------------------------	--------------	---------------

VASTATTAVAA

Lyhytaikainen vieras pääoma	24,0	25,4
Pitkäaikainen vieras pääoma	896,1	1095,1

Vastattavaa yhteensä	920,1	1120,5
-----------------------------	--------------	---------------

PÄÄTUNNUSLUVUT

1991

1992

Sidotun pääoman tuotto-% (SPOT-%)	6,6	6,8
Toiminnan tulos-%	8,7	8,8
SPO:n kierto nopeus	0,7	0,7
Jalostusarvo/henkilö (1000 mk)	220,9	238,6

PÄÄTUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sidottu pääoma (SPO)	=	Taseen loppusumma ./. lyhytaikainen vieras pääoma
Sidotun pääoman tuotto-% (SPOT-%)	=	$100 \times \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{SPO}}$
Toiminnan tulos-%	=	$100 \times \frac{\text{Toiminnan tulos}}{\text{Tuotot}}$
SPO:n kierto nopeus	=	$100 \times \frac{\text{Tuotot}}{\text{SPO}}$
$\frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Henkilö}}$	=	$\frac{\text{Käyttökate} + \text{palkat} + \text{vuokrat}}{\text{Henkilömäärä}}$

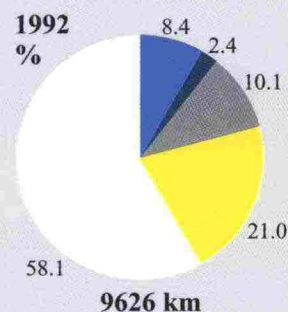
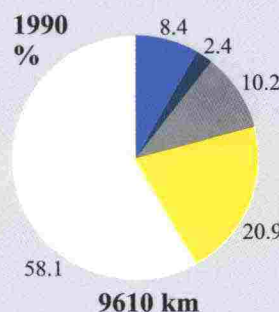
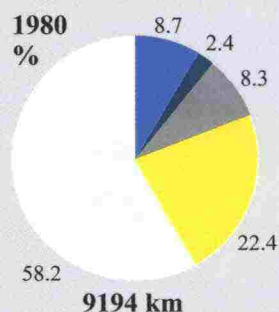
Tiejohtajan valokuva: Raine Hupponen, Turun tiepiiri
Muut valokuvat: Turun tiepiirin kuva-arkisto
Kirjapaino: Grafia Oy, Turku 1993

AVAINTIETOJA

TIET

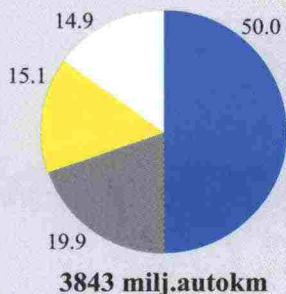
Tiepituus tieluokittain

- valta
- kanta
- seudulliset
- kokooja
- yhdys

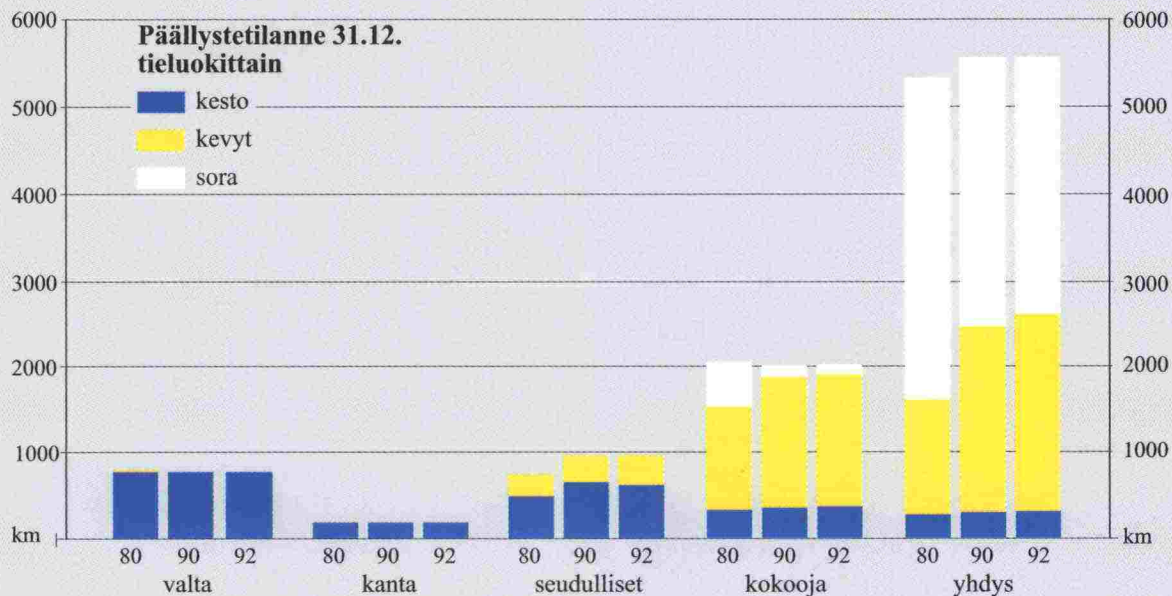
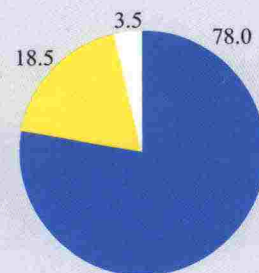
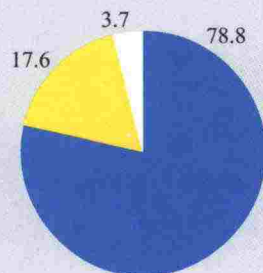
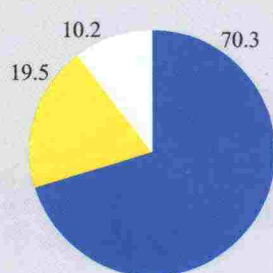
Liikennesuorite tieluokittain

- valta + kanta
- seudulliset
- kokooja
- yhdys

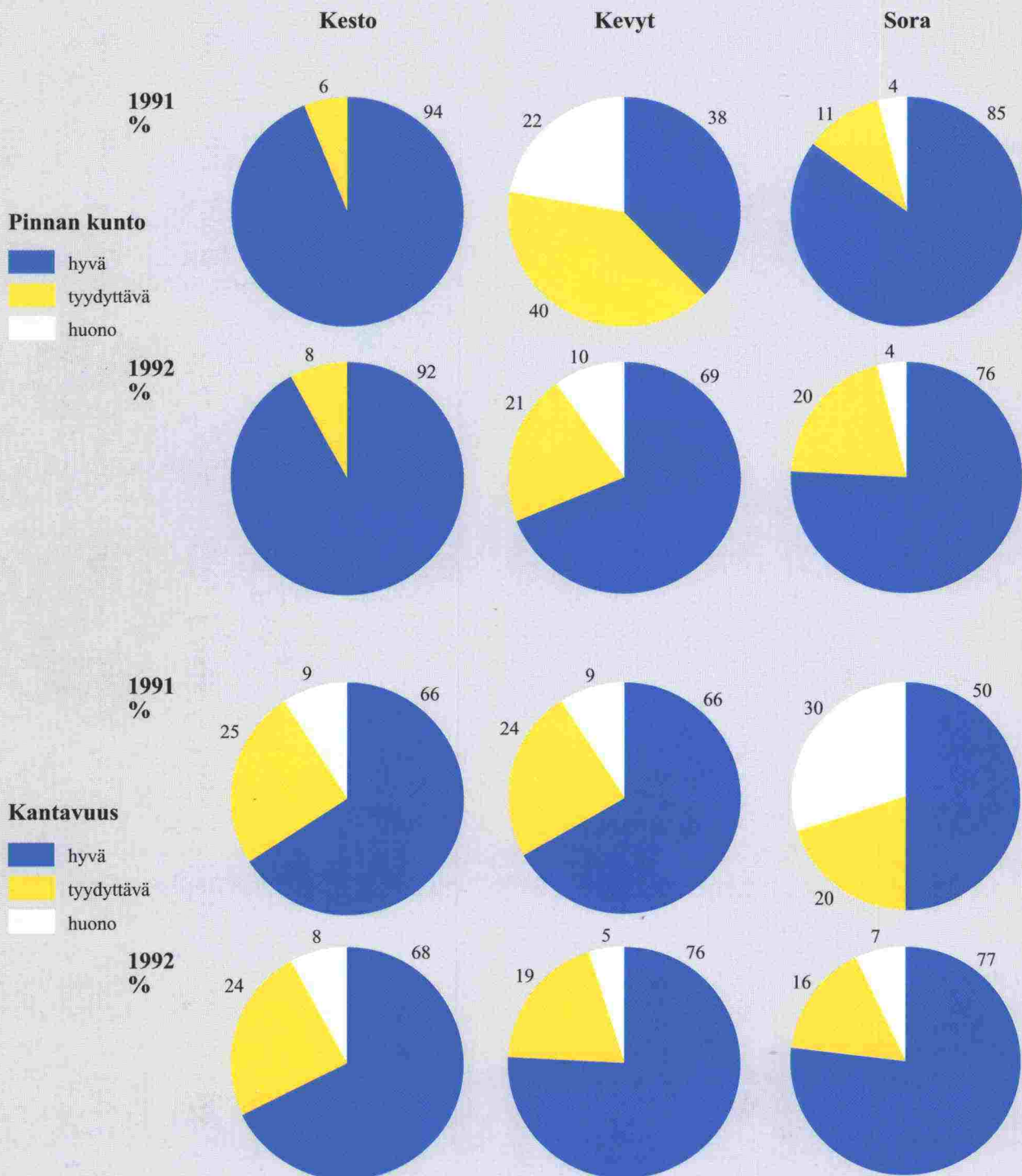

Liikennesuorite päällystetyypeittäin

- kesto
- kevyt
- sora

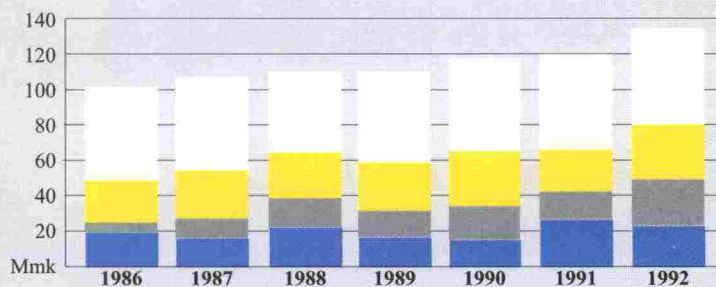

TEIDEN KUNTO PÄÄLLYSTETYYPEITTÄIN

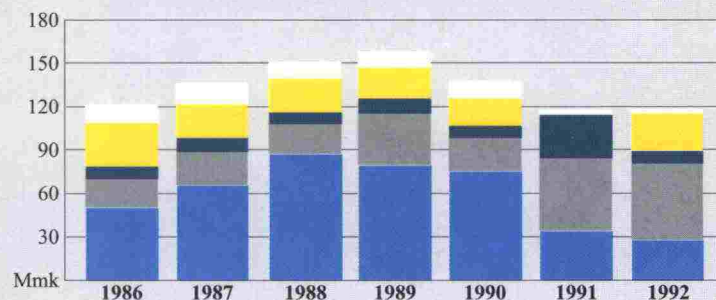
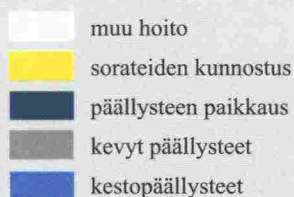

TOIMENPIDEKUSTANNUKSET (Tr-ind. 130)

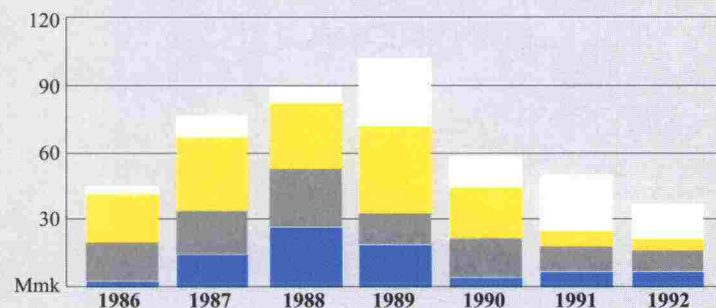
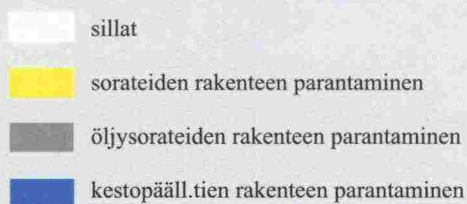
Hoidon kustannukset

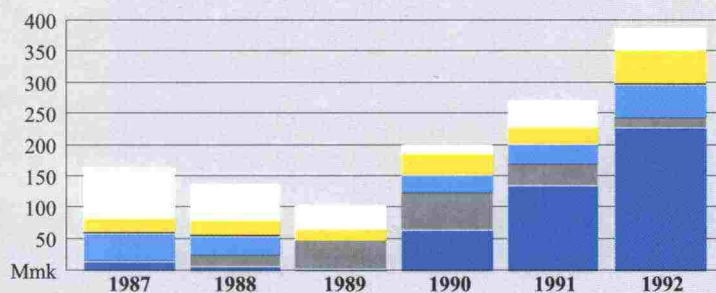
Kunnostuksen kustannukset

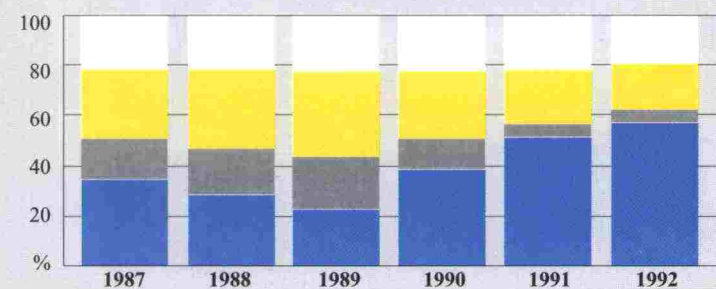
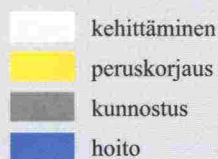
Peruskorjauksen kustannukset

Kehittämisen kustannukset

Kustannukset %-jakaumatrendinä toimenpideryhmittäin

Tielaitos

Turun tiepiiri

Yliopistonkatu 34

PL 636

20101 TURKU

Puhelin (921) 677 611

Telefax (921) 677 823